

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:866

av Penilla Gunther (KD)

Översyn av mineralersättningen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs en översyn av mineralersättningen så att också kostnader för framtida saneringsåtgärder räknas in och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns i dagsläget 15 producerande metallmalmgruvor i Sverige. Samtliga bolag är registrerade i Sverige. Däremot är tre av dem dotterbolag till utländska bolag, det vill säga tre av femton gruvor är utlandsägda. Zinkgruvan är dotterbolag till ett utländskt bolag, Lundin Mining, som i och för sig har svenska majoritetsägare, familjen Lundin, men bolaget räknas som utländskt.

Prospektering och gruvbrytning regleras i olika länder, förutom av lagstiftning, också genom skatter, avgifter, royaltyer/mineralersättningar till staten eller t.ex. genom att prospektören i en del länder förpliktas använda en viss summa för undersökningsverksamhet inom en bestämd tid. De nationella systemen avseende till exempel royaltyer/mineralersättningar avviker betydligt från varandra.

I Sverige tas det ut en så kallad mineralersättning för mineral som bryts. Ersättningen motsvarar 2 promille av det beräknade värdet av de mineral som omfattas av koncessionen och som har brutits och uppfodrats inom koncessionsområdet under året. Av ersättningen ska tre fjärdedelar tillfalla fastighetsägare inom koncessionsområdet. En fjärdedel tillfaller staten.

De mineralersättningar som gruvföretagen hade att betala ut till staten och markägarna uppgick till sammanlagt 2 178 109 kronor för 2013, det vill säga 768 749 kronor mer än året innan.

Avgifter i samband med tillståndsgivningen har uppburits med sammanlagt 17 889 135 kronor för 2013. Medlen tillförs statskassan direkt. Inkomster inom detta verksamhetsområde uppgår till 285 072 kronor. Av detta belopp är 234 000 kronor ersättningar för information ur mineralrättsregistret.

Svenska staten lägger ned resurser via Naturvårdsverket för att sanera efter gruvbolagens mineralutvinning. Sverige har en jämförelsevis med andra länder låg mineralersättning, och där heller inte eventuella kostnader för sanering finns med. Det är därför ganska enkelt för företag att verka på ett område under en tid, för att sedan lämna det i ett skick där få andra verksamheter kan gå in direkt utan erforderliga åtgärder på marken. Därför bör mineralersättningen höjas.

Penilla Gunther (KD)